

सन २०२१-२२ या वित्तीय वर्षामध्ये औषधे व औषधी साहित्य याप्रकारची साधनसामुग्री खरेदी महाराष्ट्र वैद्यकीय वस्तु खरेदी प्राधिकरणामार्फत करण्यासाठी सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रशामा-१२२१/प्र.क्र.३६/आरोग्य-७
१० वा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकुल इमारत,
नवीन मंत्रालय, मुंबई - ४०० ००१.
दिनांक : ११ सप्टेंबर, २०२३.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.प्रशामा-१२२१/प्र.क्र.३६/आरोग्य-७, दि.२८/१२/२०२१
- २) सहसंचालक, खरेदी कक्ष, आरोग्य सेवा आयुक्तालय यांचे पत्र क्र.७६९९-७००/आसेआ/खरेदी कक्ष, मुंबई/सन २०२१-२२ मध्ये प्रस्तावित हाफकीन महामंडळ स्वउत्पादीत बाबींच्या थेट खरेदीस सुधारित प्रशासकीय मान्यता मिळण्याबात/२०२३ दि.०१/०२/२०२३ व दि.०१/०६/२०२३.

प्रस्तावना :-

सन २०२१-२२ च्या राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत फ्री मेडिसीन, HWC व NPCDS कार्यक्रमांतर्गत आवश्यक असणा-या विविध प्रकारची औषधे खरेदी करण्यासाठी शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.प्रशामा-१२२१/प्र.क्र.३६/आरोग्य-७, दि.२८/१२/२०२१ अन्वये रु.३०२.४४ कोटी इतक्या रकमेच्या खरेदीस प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेली होती. त्यानुसार सदर खरेदी हाफकीन संस्थेकडे पुढील कार्यवाहीसाठी वर्ग करण्यात आलेली होती. त्यानुसार हाफकीन महामंडळाने दि.२९/०७/२०२२ च्या पत्रान्वये प्रस्तुत प्रकरणी असे कळविले आहे की, त्यांच्याकडील स्वउत्पादीत बाबींची त्यांनी निर्धारित केलेल्या दरानुसार थेट पध्दतीने खरेदी करण्यासाठी यापुर्वी दि.२८/१२/२०२१ च्या शासन निर्णयानुसार दिलेल्या प्रशासकीय मान्यतेच्या बाबनिहाय रकमेच्या मर्यादेत प्रत्यक्ष खरेदी संख्या कमी करुन सुधारित संख्येची हाफकीन

महामंडळाने निर्धारित केलेल्या दरानुसार खरेदी करण्यास सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत विनंती केलेली आहे. सद्यस्थितीत महाराष्ट्र वैद्यकीय वस्तु खरेदी प्राधिकरण अधिनियम, २०२३ ची अंमलबजावणी दिनांक १० मे, २०२३ पासून सुरु झालेली असल्याने प्रस्तुत खरेदी महाराष्ट्र वैद्यकीय वस्तु खरेदी प्राधिकरणामार्फत करण्याच्या अधिन राहून सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०२१-२२ च्या राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत फ्री मेडिसीन, HWC व NPCDS कार्यक्रमांतर्गत आवश्यक असणा-या विविध प्रकारची औषधे खरेदी करण्यासाठी शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.प्रशामा-१२२१/प्र.क्र.३६/आरोग्य-७, दि.२८/१२/२०२१ अन्वये रु.३०२.४४ कोटी इतक्या रकमेच्या खरेदीस प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेली होती. त्यानुसार सदर खरेदी हाफकीन संस्थेकडे पुढील कार्यवाहीसाठी वर्ग करण्यात आलेली होती. त्यानुसार हाफकीन महामंडळाने दि.२९/०७/२०२२ च्या पत्रान्वये कळविल्यानुसार त्यांच्याकडील स्वउत्पादीत बाबींची त्यांनी निर्धारित केलेल्या दरानुसार थेट पध्दतीने खरेदी करण्यासाठी यापुर्वी दि.२८/१२/२०२१ च्या शासन निर्णयानुसार दिलेल्या प्रशासकीय मान्यतेच्या बाबनिहाय रकमेच्या मर्यादेत प्रत्यक्ष खरेदी संख्या कमी करून सुधारित संख्येची हाफकीन महामंडळाने निर्धारित केलेल्या दरानुसार खालील विवरणपत्रामध्ये नमुद केल्यानुसार रु.२८.८८ कोटी इतक्या खर्चाची खरेदी महाराष्ट्र वैद्यकीय वस्तु खरेदी प्राधिकरणामार्फत करण्यास सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत सन २०२१-२२ या वर्षाकरिता खरेदी करावयाच्या बाबींच्या सुधारित
दरांचे विवरणपत्र :-

Statement of Items required REVISED ADMINISTRATIVE APPROVAL @ Proposal for F.Y.2021-22 (NHM Budget)												
Sr. No.	Budget Source / Year of Proposal / A.A.GR Date	Sr. No. of Item in A.A. GR	Scheme	Budget Source	Quantity	Rate as per A.A.	Original A.A. Amount	Revised Rate @ HBPCL	Amount Required as per New Rate	Difference in Amount	Revised Procurement Quantity w.r.t. Original A.A. Amount	Final Revised Amount of Purchase
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
Syp Paracetamol 125mg/5ml												
1	NHM Budget 2021-22 / 28.12.2021	30	Free Drug	NHM	500000	13.89	6945000	20.36	10180000	3235000	341000	6942760
	NHM Budget 2021-22 / 28.12.2021	30	JSSK	NHM	487000	13.89	6764430	20.36	9915320	3150890	332200	6763592
Cough Expectorant												
2	NHM Budget 2021-22 / 28.12.2021	139	Free Drug	NHM	2500000	9.35	23375000	22.96	57400000	34025000	1018000	23373280
Anti Snake Venom Serum												
3	NHM Budget 2021-22 / 28.12.2021	153	Free Drug	NHM	200000	514.25	102850000	560	112000000	9150000	183600	102816000
Diphtheria Anti Toxin (ADS) 10000 IU Inj.												
4	Budget 2021-22 / 28.12.2021	155	Free Drug	NHM	1500	975.26	1462890	1176	1764000	301110	1240	1458240
Antiscorpion Venom Serum Inj.												
5	Budget 2021-22 / 28.12.2021	156	Free Drug	NHM	10000	296.92	2969200	430.08	4300800	1331600	6900	2967552
Cap. Amoxycillin 250 mg												
6	NHM Budget 2021-22 / 28.12.2021	48	Free Drug	NHM	10000000	0.9485	9485000	2.74168	27416800	17931800	3459500	9484842
	NHM Budget 2021-22 / 28.12.2021	48	JSSK	NHM	14663328	0.9485	13908167	2.74168	40202153	26293987	5072800	13907994
Cap. Amoxycillin 500 mg												

7	NHM Budget 2021-22 / 28.12.2021	49	Free Drug	NHM	15000000	1.7093	25639500	4.7104	70656000	45016500	5443000	25638707
	NHM Budget 2021-22 / 02.03.2022	17	HWC	NHM	20000000	1.7093	34186000	4.7104	94208000	60022000	7257000	34183373
Tab. Metformin 500 mg												
8	NHM Budget 2021-22 / 28.12.2021	130	Free Drug	NHM	2500000	0.25	625000	1.6576	4144000	3519000	377000	624915
	NHM Budget 2021-22 / 28.12.2021	130	NPCDCS	NHM	126200000	0.25	31550000	1.6576	209189120	177639120	19033000	31549101
Tab. Olanzapine 5 mg												
9	NHM Budget 2021-22 / 28.12.2021	259	(RMH) Free Drug	NHM	1800000	0.27	486000	0.58	1048320	562320	834400	485955
Tab. Ofloxacin 200 mg												
10	NHM Budget 2021-22 / 28.12.2021	84	Free Drug	NHM	5000000	0.77	3850000	2.072	10360000	6510000	1858000	3849776
Tab. Azithromycin 250 mg												
11	NHM Budget 2021-22 / 28.12.2021	78	Free Drug	NHM	8000000	3.09	24720000	5.5216	44172800	19452800	4476900	24719651
Previous A.A. Total Amount Rs.							288816187	REVISED A.A. Total Amount Rs.				288765738

वरील विवरणपत्रात नमुद केलेल्या रु.२८८७.६५ लक्ष इतक्या खर्चाच्या बाबींच्या खरेदीस खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यास हरकत नसावी.

अटी व शर्ती :-

(१) सदर औषधे व औषधी साहित्य इ. सामुग्रीची आवश्यकता / मागणी याची शहानिशा / खातरजमा करण्यात यावी. त्यानंतरच सदर बाबींच्या खरेदीसाठी निविदा प्रक्रिया/ GeM Portal वर राबविण्यात यावी.

(२) सदर औषधे व औषधी साहित्य इ. सामुग्रीचे विनिर्देश गरजेनुसार व अद्ययावत असल्याची खातरजमा करण्यात यावी. खरेदी करावयाच्या बाबींचे तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) संबंधित तज्ञांनी (तांत्रिक समिती / अधिकारी) यांनी मान्य केलेल्या विनिर्देशानुसार

असावेत. तसेच, सदर तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) हे कोणत्याही विशिष्ट कंपनीला फायदा होईल अशा रितीने तयार केलेले नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी. पीआयपी मध्ये मंजूर असलेल्या बाबींच्या तांत्रिक विनिर्देशानुसार मागणीपत्र पाठविण्याची जबाबदारी संबंधीत कार्यक्रम प्रमुखांची राहिल. प्रस्तावातील समाविष्ट असलेल्या बाबींचीच खरेदी करण्यात यावी.

(३) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/ उद्योग-४, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ अन्वये प्रसिध्द करण्यात आलेल्या शासकीय विभागांनी करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपध्दतीची सुधारीत नियमपुस्तिका यामधील तरतूदीनुसार विहित खरेदी प्रक्रिया राबविण्यात यावी.

(४) प्रशासकीय मान्यता देताना प्रस्तावित खरेदीचे दर हे अंदाजित आहेत. त्यामुळे GeM पोर्टल, इतर राज्यांचे दरकरार, National Medical Devices Authority यांच्याकडील उपलब्ध असलेल्या न्युनतम दर विचारात घेण्यात यावेत. तसेच हाफकिन संस्थेतील सदर बाबींची खरेदी केली जात असल्यास अथवा झालेली असल्यास निविदेत प्राप्त झालेले न्युनतम दर निविदेकरीता मागणी नोंदविताना अंदाजित दर म्हणून नोंदविण्यात यावेत व खरेदी प्रक्रियेअंती दर निश्चित करण्यात यावा. सदर दर हा बाजार भावापेक्षा कमी असल्याबाबत आणि संबंधित पुरवठादाराने या बाबीचा इतर ठिकाणी ज्या दराने पुरवठा केला आहे, त्या दरापेक्षा जास्त नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी.

(५) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींची पुरवठापूर्व / पुरवठानंतर नमुना तपासणी (pre/Post dispatch random sample inspection) करून उचित व योग्य विनिर्देश (specification) असलेल्या वस्तूंचीच खरेदी करण्यात येईल, याची खात्री करण्यात यावी.

(६) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींचा पुरवठा झाल्यानंतर त्यांची साठवणूक व वितरण (storage & distribution) करणे तसेच, पुरवठा साखळी व्यवस्थापन (Supply chain management) आणि

वस्तुसूची व्यवस्थापन (Inventory Management) योग्य पद्धतीने करुन सदर बाबी विनावापर पडून राहणार नाहीत व त्यांचा विहित मुदतीत वापर होईल, याची दक्षता घेण्यात यावी.

(७) तसेच राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा (PIP) अंतर्गत विविध लेखाशिर्षांतर्गत सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षासाठी मंजुर करण्यात आलेल्या अनुदानातुन भागविण्यात यावा. सदरची खरेदी प्रशासकीय मंजूरीच्या विहित कालावधीत पुर्ण होईल याची दक्षता घ्यावी. तसेच, सदर बाबींचा पुरवठा आदेश देण्यापूर्वी निधीची उपलब्धताही तपासून घेण्यात यावी.

(८) तसेच, या बाबींच्या खरेदी द्विरुक्ती (Duplication) होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी.

(९) संपूर्ण खरेदी प्रक्रिया राबविताना केंद्रिय दक्षता आयोगाच्या मार्गदर्शक सूचनांचे (CVC Guidelines) तंतोतंत पालन करण्यात यावे.

(१०) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/भाग-२/२०१३/विनियम, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अ.क्र.४ नियम क्र.७ समोरील स्तंभ क्र.६ येथील अटींची पूर्तता करण्यात यावी.

(११) सद्यस्थितीत महाराष्ट्र वैद्यकीय वस्तु खरेदी प्राधिकरण अधिनियम, २०२३ ची अंमलबजावणी दिनांक १० मे, २०२३ पासून सुरु झालेली असल्याने प्रस्तुत खरेदी महाराष्ट्र वैद्यकीय वस्तु खरेदी प्राधिकरणामार्फत करण्यात यावी.

४. उपरोक्त अनुक्रमांक १ ते ११ येथे नमूद अटींची पूर्तता करण्याची व खरेदी नियमानुसार आवश्यक प्रमाणे आहे हे सुनिश्चित करण्याची संपूर्ण जबाबदारी आयुक्त, आरोग्य सेवा व अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय व कार्यक्रम प्रमुख यांची राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०८३११७५२१०८९१७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजेंद्र वि. कुडले)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- २) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र वैद्यकीय वस्तु खरेदी प्राधिकरण, मुंबई.
- ३) अतिरिक्त अभियान संचालक, राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियान, मुंबई.
- ४) संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- ५) सहसंचालक, आरोग्य सेवा (खरेदी कक्षा), मुंबई
- ६) सर्व सह संचालक (आरोग्य सेवा संचालनालया मार्फत)
- ७) सर्व सहसचिव/उपसचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग.
- ८) उपसंचालक, आरोग्य सेवा (परिवहन), पुणे.
- ९) उप संचालक, सर्व मंडळ कार्यालये.
- १०) सर्व जिल्हा शल्य चिकित्सक (FWB मार्फत)
- ११) सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी (FWB मार्फत)
- १२) निवडनस्ती (आरोग्य-७)